

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

31 ianuarie 2023*

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Cooperare judiciară în materie penală – Mandat european de arestare – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Proceduri de predare între statele membre – Condiții de executare – Competența autorității judiciare emitente – Articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Drept de acces la o instanță judecătorească, constituită în prealabil prin lege – Posibilitatea de a emite un nou mandat european de arestare vizând aceeași persoană”

În cauza C-158/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunal Supremo (Curtea supremă, Spania), prin decizia din 9 martie 2021, primită de Curte la 11 martie 2021, în procedura penală împotriva

Lluís Puig Gordi,

Carles Puigdemont Casamajó,

Antoni Comín Oliveres,

Clara Ponsatí Obiols,

Meritxell Serret Aleu,

Marta Rovira Vergés,

Anna Gabriel Sabaté

cu participarea:

Ministerio Fiscal,

Abogacía del Estado,

Partido político VOX,

CURTEA (Marea Cameră),

* Limba de procedură: spaniola.

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnul L. Bay Larsen (raportor), vicepreședinte, domnii C. Lycourgos, E. Regan, P. G. Xuereb și doamna L. S. Rossi, președinți de cameră, domnii M. Ilesič, J.-C. Bonichot, N. Piçarra, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, doamna I. Ziemele și domnul J. Passer, judecători,

avocat general: domnul J. Richard de la Tour,

grefier: doamna M. Ferreira, administratoare principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 5 aprilie 2022,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru domnul Puig Gordi, de S. Bekaert, advocaat, și G. Boyé Tuset, abogado;
- pentru domnul Puigdemont Casamajó, de G. Boyé Tuset, abogado;
- pentru domnul Comín Oliveres, de G. Boyé Tuset, J. Costa Rosselló și I. Elbal, abogados;
- pentru doamna Ponsatí Obiols, de G. Boyé Tuset și I. Elbal Sánchez, abogados;
- pentru doamna Rovira Vergés, de A. Van den Eynde Adroer, abogado;
- pentru domnul Gabriel Sabaté, de B. Salellas Vilar, abogado;
- pentru Ministerio Fiscal, de F. A. Cadena Serrano, C. Madrigal Martínez-Pereda, J. Moreno Verdejo și J. A. Zaragoza Aguado, fiscales;
- pentru Partido político VOX, de M. Castro Fuertes, abogada, și M. P. Hidalgo López, procuradora;
- pentru guvernul spaniol, de S. Centeno Huerta, A. Gavela Llopis și J. Ruiz Sánchez, în calitate de agenți;
- pentru guvernul belgian, de M. Jacobs, C. Pochet și M. Van Regemorter, în calitate de agenți, asistate de F. Matthis și B. Renson, avocats;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru guvernul român, de E. Gane și A. Wellman, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de J. Baquero Cruz și S. Grünheid, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 iulie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Deciziei-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24) (denumită în continuare „Decizia-cadru 2002/584”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri penale inițiate împotriva domnilor Lluís Puig Gordi, Carles Puigdemont Casamajó și Antoni Comín Oliveres, precum și împotriva doamnelor Clara Ponsatí Obiols, Meritxell Serret Aleu, Marta Rovira Vergés și Anna Gabriel Sabaté.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (6), (8) și (12) ale Deciziei-cadru 2002/584 au următorul cuprins:
 - „(6) Mandatul de arestare european prevăzut în prezenta decizie-cadru constituie prima concretizare, în domeniul dreptului penal, a principiului recunoașterii reciproce pe care Consiliul European l-a calificat drept «piatra de temelie» a cooperării judiciare.
 - [...]
 - (8) Deciziile privind executarea mandatului european de arestare trebuie să facă obiectul unor controale suficiente, ceea ce înseamnă că o autoritate judiciară din statul membru în care a fost arestată persoana căutată va trebui să ia decizia de predare a acesteia.
 - [...]
 - (12) Prezenta decizie-cadru respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană și reflectate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene [...], în special în capitolul VI. Nimic din prezenta decizie-cadru nu poate fi interpretat ca o interdicție de a refuza predarea unei persoane împotriva căreia a fost emis un mandat european de arestare, atunci când există motive să se creadă, pe baza unor elemente obiective, că respectivul mandat de arestare a fost emis cu scopul de a urmări sau de a pedepsi o persoană pe motive de sex, rasă, religie, origine etnică, cetățenie, limbă, opinii politice sau orientare sexuală sau de a aduce atingere situației acestei persoane pentru oricare din aceste motive.
 - [...]”
- 4 Articolul 1 din această decizie-cadru prevede:
 - „(1) Mandatul european de arestare este o decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

- (2) Statele membre execută orice mandat european de arestare, pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii-cadru.
- (3) Prezenta decizie-cadru nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană.”
- 5 La articolele 3, 4 și 4a din decizia-cadru menționată sunt enumerate motivele de neexecutare a mandatului european de arestare.
- 6 Articolul 6 alineatul (1) din aceeași decizie-cadru prevede:
„Autoritatea judiciară emitentă este autoritatea judiciară a statului membru emitent care este competentă să emită un mandat european de arestare, în conformitate cu dreptul acestui stat.”
- 7 Articolul 8 din Decizia-cadru 2002/584 prevede informațiile pe care trebuie să le conțină mandatul european de arestare și precizează că acesta trebuie să fie tradus în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru de executare.
- 8 Articolul 15 alineatele (2) și (3) din această decizie-cadru are următorul cuprins:
„(2) În cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă predarea, aceasta solicită furnizarea de urgență a unor informații suplimentare necesare [...]
(3) Autoritatea judiciară emitentă poate, în orice moment, să transmită toate informațiile suplimentare utile autorității judiciare de executare.”

Dreptul belgian

- 9 Articolul 4 din Legea privind mandatul european de arestare din 19 decembrie 2003 (*Moniteur belge* din 22 decembrie 2003, p. 60075), în versiunea aplicabilă situației de fapt din litigiul principal, prevede:
„Executarea unui mandat european de arestare se refuză în următoarele cazuri:
[...]
(5) în cazul în care există motive serioase pentru a se considera că executarea mandatului european de arestare ar avea ca efect o atingere adusă drepturilor fundamentale ale persoanei în cauză, astfel cum sunt consacrate la articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană.”

Procedura principală și întrebările preliminare

- 10 În cadrul procedurii penale principale, Tribunal Supremo (Curtea Supremă, Spania), instanța de trimitere, a emis, la 14 octombrie 2019, un mandat european de arestare pe numele domnului Puigdemont Casamajó și, la 4 noiembrie 2019, mandate europene de arestare pe numele domnului Comín Oliveres, al domnului Puig Gordi și al doamnei Ponsatí Obiols.

- 11 Regatul Belgiei a deschis proceduri de executare a mandatelor europene de arestare emise pe numele domnilor Puigdemont Casamajó, Comín Oliveres și Puig Gordi.
- 12 Aceste proceduri au fost suspendate, în măsura în care îi vizează pe domni Puigdemont Casamajó și Comín Oliveres, după ce aceștia au dobândit calitatea de membri ai Parlamentului European.
- 13 Prin ordonanța din 7 august 2020, Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (Tribunalul de Primă Instanță Neerlandofon din Bruxelles, Belgia) a refuzat executarea mandatului european de arestare emis pe numele domnului Puig Gordi.
- 14 Instanța de trimitere arată că această decizie a fost întemeiată pe aprecierea potrivit căreia ea nu era competentă să soluționeze urmărirea penală împotriva domnului Puig Gordi și, prin urmare, nici să emită acest mandat european de arestare. În această privință, referindu-se la jurisprudența Curții privind noțiunea de „autoritate judiciară”, în sensul articolului 6 din Decizia-cadru 2002/584, la considerentele (8) și (12) ale acestei decizii-cadru, la Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului (denumită în continuare „Curtea EDO”) din 2 iunie 2005, Claes și alții împotriva Belgiei (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599), și la legislația belgiană, Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel (Tribunalul de Primă Instanță Neerlandofon din Bruxelles) ar fi considerat că era în măsură să se pronunțe, în acest scop, cu privire la competența autorității judiciare emitente, și anume instanța de trimitere. El ar fi concluzionat cu privire la lipsa competenței acesteia din urmă, bazându-se pe avizele Grupului de Lucru privind Detenția Arbitrară (denumit în continuare „GLDA”) din 25 aprilie și din 13 iunie 2019, pe Hotărârea Curții EDO din 22 iunie 2000, Coëme și alții împotriva Belgiei (CE:ECHR:2000:0622JUD003249296), și pe Hotărârea din 2 iunie 2005, Claes și alții împotriva Belgiei (CE:ECHR:2005:0602JUD004682599), pe considerentul (12) al deciziei-cadru menționate, precum și pe dispoziții de drept belgian și de drept spaniol.
- 15 Ministerul Public belgian a declarat apel împotriva ordonanței din 7 august 2020, menționată la punctul 13 din prezenta hotărâre, la cour d’appel de Bruxelles (Curtea de Apel din Bruxelles, Belgia), care a respins acest apel printr-o hotărâre din 7 ianuarie 2021.
- 16 Această din urmă hotărâre s-ar referi la un raport al GLDA din 27 mai 2019, la hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului citate la punctul 14 din prezenta hotărâre, precum și la un document referitor la competența instanței de trimitere furnizat, la cererea Ministerului Public belgian, de un consilier al secției penale a acestei din urmă instanțe. Pe baza acestor elemente, cour d’appel de Bruxelles (Curtea de Apel din Bruxelles) ar fi statuat că competența instanței de trimitere de a-l judeca pe domnul Puig Gordi nu avea un temei juridic expres și ar fi dedus din aceasta că executarea mandatului european de arestare emis împotriva sa i-ar pune în pericol drepturile fundamentale. În plus, Comisia ar fi considerat că trebuie să țină seama de un risc extrem de grav de încălcare a prezumției de nevinovăție.
- 17 În acest context, instanța de trimitere arată că trebuie printre altele să stabilească dacă poate emite un nou mandat european de arestare împotriva domnului Puig Gordi după ce executarea unui mandat european de arestare precedent a fost refuzată și dacă trebuie să mențină sau să retragă mandatele europene de arestare emise împotriva altor inculpați în procedura penală în discuție în litigiul principal.
- 18 În această privință, ea consideră, în primul rând, că autoritatea judiciară de executare nu dispune, în temeiul dreptului Uniunii, de puterea de a controla competența autorității judiciare emitente. Astfel, o eventuală lipsă de competență nu ar constitui un motiv de refuz prevăzut de

Decizia-cadru 2002/584 și ar trebui să se distingă de lipsa calității de „autoritate judiciară”, în sensul acestei decizii-cadru. Or, refuzul de a executa un mandat european de arestare nu s-ar putea întemeia pe un motiv de refuz prevăzut exclusiv în dreptul național.

- 19 Instanța de trimitere arată, în al doilea rând, că instanțele belgiene nu sunt competente să interpreteze dreptul spaniol. În speță, aceste din urmă instanțe ar fi interpretat, în plus, acest drept în mod eronat, întemeindu-se în special pe avizele GTDA, care nu ar fi fost creat în temeiul dreptului internațional și ale cărui opinii nu ar exprima poziția Consiliului pentru drepturile omului al Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. În schimb, instanțele menționate ar fi omis să țină seama de mai multe decizii ale instanței de trimitere referitoare la propria competență și de confirmarea acestei competențe printr-o hotărâre a Tribunal Constitucional (Curtea Constituțională, Spania) din 17 februarie 2021.
- 20 În al treilea rând, instanța de trimitere arată că, înainte de a se pronunța cu privire la executarea mandatului european de arestare emis împotriva domnului Puig Gordi, instanțele belgiene ar fi trebuit să solicite informații suplimentare, în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584.
- 21 În al patrulea rând, existența unui risc grav de încălcare a drepturilor fundamentale ale persoanei care face obiectul unui mandat european de arestare nu ar constitui un motiv de refuz al executării prevăzut în această decizie-cadru. Altfel, Curtea ar fi admis un asemenea motiv de refuz, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din decizia-cadru menționată, numai cu condiția să fie stabilită existența unor deficiențe sistemice sau generalizate în statul membru emitent.
- 22 În aceste condiții, Tribunal Supremo (Curtea Supremă) a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Decizia-cadru [2002/584] permite autorității judiciare de executare să refuze predarea persoanei căutate prin intermediul unui mandat european de arestare, pe baza unor motive de refuz prevăzute de dreptul său național, dar care nu sunt enunțate ca atare de decizia-cadru?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea precedentă, pentru a asigura viabilitatea unui mandat european de arestare și pentru a recurge în mod adecvat la mecanismul prevăzut la articolul 15 alineatul (3) din Decizia-cadru [2002/584]:

Autoritatea judiciară emitentă trebuie să cerceteze și să analizeze sistemele de drept ale diferitelor state [membre] pentru a ține seama de eventualele motive de refuz al executării unui mandat european de arestare neprevăzute de Decizia-cadru [2002/584]?

3) Având în vedere răspunsurile la întrebările precedente, ținând seama de faptul că, potrivit articolului 6 alineatul (1) din Decizia-cadru [2002/584], competența autorității judiciare emitente de a emite un mandat european de arestare este stabilită în temeiul dreptului statului [membru] emitent:

Articolul 6 alineatul (1) din Decizia-cadru [2002/584] trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare poate să conteste competența pe care autoritatea judiciară emitentă o are de a acționa în cadrul procedurii penale concrete și să refuze predarea pentru motivul că nu are competența să emită mandatul european de arestare?

- 4) În ceea ce privește eventuala posibilitate a autorității judiciare de executare de a controla respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei căutate în statul [membru] emitent:
- a) Decizia-cadru [2002/584] permite autorității judiciare de executare să refuze predarea persoanei căutate pentru motivul că apreciază că există un risc de încălcare a drepturilor sale fundamentale în statul membru emitent pornind de la raportul unui grup de lucru prezentat autorității naționale de executare de însăși persoana căutată?
 - b) În scopul întrebării precedente, un astfel de raport constituie un element obiectiv, fiabil, precis și actualizat în mod corespunzător pentru a justifica, în lumina jurisprudenței Curții, refuzul predării persoanei căutate pe baza unui risc serios de atingere adusă drepturilor sale fundamentale?
 - c) În cazul unui răspuns afirmativ la întrebarea precedentă, care sunt criteriile impuse de dreptul Uniunii pentru ca un stat membru să poată constata că în statul membru emitent există riscul de încălcare a drepturilor fundamentale[,] invocat de persoana căutată[,] și care justifică refuzul executării mandatului european de arestare?
- 5) Are o influență asupra răspunsurilor la întrebările precedente împrejurarea că persoana a cărei predare este solicitată a putut să invoce în fața instanțelor statului [membru] emitent, beneficiind chiar de un dublu grad de jurisdicție, necompetența autorității judiciare emitente, să conteste mandatul de arestare emis [împotriva sa] și să solicite garantarea drepturilor sale fundamentale?
- 6) Are o influență asupra răspunsurilor la întrebările precedente faptul că autoritatea judiciară de executare refuză executarea unui mandat european de arestare pentru motive care nu sunt prevăzute în mod expres de Decizia-cadru [2002/584], invocând în special necompetența autorității judiciare emitente și riscul serios de atingere adusă drepturilor fundamentale în statul [membru] emitent, fără a solicita autorității judiciare emitente informațiile suplimentare specifice susceptibile să aibă o influență asupra deciziei respective?
- 7) În cazul în care din răspunsurile la întrebările precedente rezultă că, în împrejurările speței, Decizia-cadru [2002/584] se opune respingerii predării unei persoane pe baza motivelor de refuz menționate anterior:
- Decizia-cadru [2002/584] se opune ca Tribunal Supremo (Curtea Supremă) să emită un nou mandat european de arestare împotriva aceleiași persoane și în fața aceluiași stat membru?”

Cu privire la procedura în fața Curții

Cu privire la cererea de aplicare a procedurii preliminare accelerate

- 23 Instanța de trimitere a solicitat ca prezenta trimitere preliminară să fie judecată potrivit procedurii preliminare accelerate prevăzute la articolul 105 din Regulamentul de procedură al Curții.
- 24 În susținerea cererii sale, această instanță arată că procedura principală are caracter penal, că această procedură a fost suspendată în așteptarea răspunsului Curții la cererea de decizie preliminară și că persoanele căutate nu fac obiectul niciunei măsuri privative de libertate.

- 25 Articolul 105 alineatul (1) din Regulamentul de procedură prevede că, la cererea instanței de trimitere sau, cu titlu excepțional, din oficiu, președintele Curții poate, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, în cazul în care natura cauzei impune examinarea acesteia în termen scurt, să decidă judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii accelerate care derogă de la prevederile acestui regulament.
- 26 În speță, președintele Curții a decis, la 31 martie 2021, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, că nu era necesară admiterea cererii menționate la punctul 23 din prezenta hotărâre.
- 27 Astfel, trebuie amintit că aplicarea procedurii preliminare accelerate nu depinde de natura litigiului principal ca atare, ci de împrejurările excepționale proprii cauzei în discuție, care trebuie să stabilească urgența deosebită de a se pronunța cu privire la aceste întrebări (a se vedea în acest sens Ordonanța președintelui Curții din 30 mai 2018, KN, C-191/18, nepublicată, EU:C:2018:383, punctul 20 și jurisprudența citată).
- 28 Or, în ceea ce privește cauza principală, Tribunal Supremo (Curtea Supremă) nu a stabilit existența unor împrejurări excepționale proprii acestei cauze, de natură să demonstreze o urgență extraordinară.
- 29 Astfel, pe de o parte, din moment ce procedura preliminară implică suspendarea procedurii aflate pe rolul instanței de trimitere în așteptarea răspunsului Curții, acest efect suspensiv inerent mecanismului preliminar nu poate justifica judecarea unei trimiteri preliminare potrivit procedurii preliminare accelerate (a se vedea în acest sens Ordonanța președintelui Curții din 20 ianuarie 2014, Nguyen și Schönherr, C-2/14, nepublicată, EU:C:2014:1999, punctul 14, precum și jurisprudența citată).
- 30 Pe de altă parte, împrejurarea că persoanele vizate de procedura penală principală nu se află în prezent în detenție constituie un motiv pentru a nu iniția procedura preliminară accelerată în temeiul articolului 105 alineatul (1) din Regulamentul de procedură (a se vedea în acest sens Ordonanța președintelui Curții din 20 septembrie 2018, Minister for Justice and Equality, C-508/18 și C-509/18, nepublicată, EU:C:2018:766, punctul 13, precum și jurisprudența citată).

Cu privire la cererea de redeschidere a fazei orale a procedurii

- 31 Prin actul depus la grefa Curții la 7 noiembrie 2022, domnii Puigdemont Casamajó, Comín Oliveres și Puig Gordi, precum și doamna Ponsatí Obiols au solicitat redeschiderea fazei orale a procedurii.
- 32 În susținerea acestei cereri, ei arată că fapte noi și argumente care nu au fost puse în discuția părților sunt de natură să exercite o influență decisivă asupra deciziei Curții în prezenta cauză.
- 33 Mai precis, aceștia se referă la semnarea Ordonanței vicepreședintelui Curții din 24 mai 2022, Puigdemont i Casamajó și alții/Parlamentul și Spania [C-629/21 P(R), EU:C:2022:413], la un aviz al Comitetului pentru drepturile Omului al ONU din 30 august 2022, la hotărâri pronunțate de instanțe spaniole, la împrejurarea că mai mulți dintre inculpații din procedura penală în discuție în litigiul principal ar fi fost spionați de autoritățile spaniole, la luări de poziție ale membrilor Comisiei Europene și la o comunicare a comisiei electorale centrale. Pe de altă parte, ei formulează o serie de critici împotriva concluziilor domnului avocat general în prezenta cauză.

- 34 În această privință, trebuie arătat că, în conformitate cu articolul 83 din Regulamentul de procedură, Curtea poate să dispună oricând, după ascultarea avocatului general, redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când consideră că nu este suficient de lămurită sau atunci când o parte a invocat, după închiderea acestei faze, un fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei Curții sau atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost dezbătut încă.
- 35 În speță, este necesar, pe de o parte, să se arate că faptele prezentate ca fiind noi de domnii Puigdemont Casamajó, Comín Oliveres și Puig Gordi, precum și de doamna Ponsatí Obiols nu sunt de natură să exercite o influență decisivă asupra deciziei Curții.
- 36 Astfel, aceste fapte se raportează fie la situația individuală a inculpaților din procedura penală în discuție în litigiul principal, fie la pretinse deficiențe ale sistemului jurisdicțional spaniol. Or, în cadrul prezentei proceduri preliminare, Curții nu îi revine sarcina de a aprecia această situație individuală sau de a stabili dacă deficiențele invocate sunt dovedite, ci doar sarcina de a proceda la interpretarea dispozițiilor relevante ale dreptului Uniunii.
- 37 Pe de altă parte, în ceea ce privește criticile care vizează concluziile domnului avocat general, trebuie amintit că Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și Regulamentul de procedură al Curții nu prevăd posibilitatea ca părțile să prezinte observații ca răspuns la concluziile prezentate de avocatul general [Hotărârea din 15 iulie 2021, Comisia/Polonia (Regimul disciplinar aplicabil judecătorilor), C-791/19, EU:C:2021:596, punctul 41].
- 38 În plus, în temeiul articolului 252 al doilea paragraf TFUE, avocatul general prezintă în mod public, cu deplină imparțialitate și în deplină independență, concluzii motivate cu privire la cauzele care, în conformitate cu Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, necesită intervenția sa. Nici concluziile acestuia, nici motivarea pe care se întemeiază avocatul general nu sunt obligatorii pentru Curte. În consecință, dezacordul unei persoane interesate față de concluziile avocatului general, oricare ar fi chestiunile pe care le examinează în cadrul acestora, nu poate constitui prin el însuși un motiv care să justifice redeschiderea fazei orale a procedurii [Hotărârea din 15 iulie 2021, Comisia/Polonia (Regimul disciplinar aplicabil judecătorilor), C-791/19, EU:C:2021:596, punctul 42].
- 39 Desigur, după ascultarea avocatului general, Curtea poate dispune oricând redeschiderea fazei orale a procedurii, în conformitate cu articolul 83 din Regulamentul de procedură, în special atunci când consideră că nu este suficient de lămurită.
- 40 În speță, Curtea consideră totuși, după ascultarea avocatului general, că dispune, la finalul fazei scrise a procedurii și al ședinței care a avut loc în fața sa, de toate elementele necesare pentru a se pronunța, argumentele prezentate împotriva concluziilor domnului avocat general în cererea de redeschidere a fazei orale a procedurii fiind în special dezbătute pe larg între părțile în cauză și persoanele interesate.
- 41 Având în vedere cele de mai sus, această cerere trebuie respinsă.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitatea primelor șase întrebări preliminare

- 42 Domnii Puig Gordi, Puigdemont Casamajó și Comín Oliveres, precum și doamnele Ponsatí Obiols, Rovira Vergés și Sabaté contestă admisibilitatea unora dintre întrebările adresate.
- 43 În primul rând, doamna Ponsatí Obiols, precum și domnii Puig Gordi, Puigdemont Casamajó și Comín Oliveres susțin că primele șase întrebări sunt, în ansamblu, vădit lipsite de utilitate în vederea desfășurării procedurii penale principale.
- 44 Mai întâi, aceste întrebări s-ar raporta la normele privind executarea mandatelor europene de arestare, astfel încât răspunsurile la întrebările menționate ar fi lipsite de interes pentru instanța de trimitere, întrucât aceasta are, în procedura penală principală, calitatea de autoritate judiciară emitentă. Deși, în mod cert, Curtea a acceptat, în Hotărârea din 25 iulie 2018, AY (Mandat de arestare – Martor) (C-268/17, EU:C:2018:602), să răspundă la întrebări referitoare la executarea unor mandate europene de arestare adresate de o autoritate judiciară emitentă, împrejurările din cauza principală ar fi totuși diferite de cele din cauza în care s-a pronunțat respectiva hotărâre. Astfel, în această din urmă cauză, autoritatea judiciară de executare nu s-ar fi pronunțat cu privire la mandatul european de arestare în discuție, iar Curtea s-ar fi pronunțat cu privire la o problemă de fond, referitoare la principiul *ne bis in idem*, care ar fi prezentat un interes atât pentru autoritatea judiciară emitentă, cât și pentru autoritatea judiciară de executare.
- 45 În continuare, ar trebui să se țină seama de faptul că decizia cour d'appel de Bruxelles (Curtea de Apel din Bruxelles) de a refuza executarea mandatului european de arestare care îl vizează pe domnul Puig Gordi este întemeiată nu doar pe o atingere adusă dreptului la un proces echitabil, ci și pe o atingere adusă prezumției de nevinovăție. Or, primele șase întrebări nu ar privi acest din urmă motiv, ceea ce ar implica faptul că răspunsurile Curții la întrebările menționate nu vor putea, în orice caz, să conducă la concluzia că acest mandat european de arestare ar trebui executat.
- 46 În sfârșit, trei dintre inculpații din procedura penală principală ar beneficia de imunitate în calitate de membri ai Parlamentului European, astfel încât aceștia nu ar putea face obiectul unui mandat european de arestare, ceea ce ar face ca, în ceea ce îi privește, primele șase întrebări să fie ipotetice.
- 47 În al doilea rând, doamna Ponsatí Obiols, precum și domnii Puig Gordi, Puigdemont Casamajó și Comín Oliveres susțin că prima întrebare este, în orice caz, inadmisibilă pentru un alt motiv. Astfel, prin această întrebare s-ar urmări să se obțină din partea Curții elemente de interpretare a Deciziei-cadru 2002/584 care să permită aprecierea compatibilității unei dispoziții legislative belgiene cu această decizie-cadru, în condițiile în care dispoziția respectivă ar rămâne aplicabilă în ordinea juridică belgiană indiferent de răspunsul Curții, întrucât decizia-cadru menționată ar fi lipsită de efect direct.
- 48 În al treilea rând, potrivit doamnelor Rovira Vergés și Gabriel Sabaté, a cincea întrebare este lipsită de legătură cu procedura principală, în măsura în care inculpații nu au fost în măsură să conteste competența instanței de trimitere sau să invoce drepturile lor fundamentale în fața instanțelor spaniole.

- 49 În al patrulea rând, doamnele Rovira Vergés și Gabriel Sabaté susțin că a șasea întrebare trebuie declarată inadmisibilă arătând că în speță autoritatea judiciară de executare s-a întemeiat pe informații suplimentare furnizate de Tribunal Supremo (Curtea Supremă) și, respectiv, că nu este de competența Curții să se pronunțe cu privire la oportunitatea formulării unei cereri de informații suplimentare de către o autoritate judiciară de executare.
- 50 În aceste diferite privințe, trebuie amintit cu titlu introductiv că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul cooperării dintre Curte și instanțele naționale, instituită prin articolul 267 TFUE, numai instanța națională care este sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este în principiu obligată să se pronunțe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 iulie 2021, *The Department for Communities in Northern Ireland*, C-709/20, EU:C:2021:602, punctul 54 și jurisprudența citată).
- 51 Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care i-au fost adresate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 iulie 2021, *The Department for Communities in Northern Ireland*, C-709/20, EU:C:2021:602, punctul 55 și jurisprudența citată).
- 52 În ceea ce privește, în primul rând, afirmația potrivit căreia primele șase întrebări sunt lipsite de utilitate în vederea desfășurării procedurii penale principale, trebuie arătat că instanța de trimitere precizează că cererea de decizie preliminară urmărește în special să îi permită să stabilească dacă poate emite un nou mandat european de arestare împotriva domnului Puig Gordi după ce executarea unui mandat european de arestare precedent emis împotriva acestuia din urmă a fost refuzată și dacă trebuie să mențină sau să retragă mandatele europene de arestare emise împotriva altor inculpați în procedura penală principală.
- 53 Aceste considerații sunt de natură să justifice posibilitatea ca această instanță, în calitate de autoritate judiciară emitentă, să solicite Curții să se pronunțe cu privire la condițiile de executare a unui mandat european de arestare.
- 54 Astfel, sarcina garantării drepturilor fundamentale în cadrul unei proceduri referitoare la un mandat european de arestare revine în primul rând statului membru emitent. Prin urmare, dat fiind că emiterea unui astfel de mandat poate avea drept consecință arestarea persoanei care face obiectul acestuia, o autoritate judiciară emitentă trebuie să dispună, pentru a asigura garantarea acestor drepturi, de posibilitatea de a sesiza Curtea cu titlu preliminar, pentru ca aceasta din urmă să stabilească dacă autoritatea judiciară în cauză trebuie să mențină sau să retragă un mandat european de arestare sau dacă poate emite un astfel de mandat [a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iulie 2018, *AY (Mandat de arestare – Martor)*, C-268/17, EU:C:2018:602], punctele 28 și 29, precum și Hotărârea din 28 ianuarie 2021, *Spetsializirana prokuratura (Notă privind drepturile)*, C-649/19, EU:C:2021:75, punctul 39].

- 55 Argumentul doamnei Ponsatí Obiols potrivit căruia această posibilitate nu poate fi utilizată pentru a se stabili în ce condiții o autoritate judiciară de executare trebuie, pentru a asigura respectarea articolului 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), să refuze executarea unui mandat european de arestare nu poate fi admis, în măsura în care autoritatea judiciară emitentă trebuie, pentru a se conforma principiilor încrederii reciproce și cooperării loiale, să se abțină de la emiterea sau de la menținerea unui mandat european de arestare a cărui executare ar trebui refuzată, în special pentru a evita o încălcare a articolului 47 al doilea paragraf (a se vedea prin analogie Hotărârea din 11 noiembrie 2021, Gavanozov II, C-852/19, EU:C:2021:902, punctul 60).
- 56 De asemenea, împrejurarea, evidențiată de doamna Ponsatí Obiols, că o autoritate judiciară de executare a refuzat deja să execute mandatul european de arestare emis împotriva domnului Puig Gordi nu este de natură să stabilească faptul că primele șase întrebări nu au nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, existența unei astfel de decizii de refuz fiind, dimpotrivă, de natură să justifice faptul că instanța de trimitere ridică problema dacă poate, fără a încălca dreptul Uniunii, să emită un nou mandat european de arestare pentru a obține predarea domnului Puig Gordi și dacă trebuie adoptate noi măsuri cu privire la ceilalți inculpați din procedura penală principală.
- 57 În aceste condiții, dat fiind că desfășurarea unei asemenea examinări are, în definitiv, ca obiect precizarea competențelor și a obligațiilor autorității judiciare emitente, faptul că instanța de trimitere nu solicită Curții să se pronunțe cu privire la toate motivele reținute de cour d’appel de Bruxelles (Curtea de Apel din Bruxelles) pentru a refuza executarea mandatului european de arestare emis împotriva domnului Puig Gordi nu este suficient pentru a stabili că primele șase întrebări nu au nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul procedurii principale.
- 58 Pe de altă parte, împrejurarea că trei dintre inculpații din procedura principală ar beneficia de imunitate în calitatea lor de membri ai Parlamentului European nu este, în orice caz, de natură să stabilească faptul că aceste întrebări prezintă un caracter ipotetic, întrucât alți inculpați din această procedură, printre care și domnul Puig Gordi, nu beneficiază de o astfel de imunitate.
- 59 În al doilea rând, în ceea ce privește, mai precis, pretinsa inadmisibilitate a primei întrebări, este suficient să se amintească faptul că, în conformitate cu articolul 267 TFUE, Curtea este competentă să se pronunțe, cu titlu preliminar, cu privire la interpretarea actelor adoptate de instituțiile Uniunii Europene, indiferent dacă au sau nu au un efect direct (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 noiembrie 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, punctul 89, precum și Hotărârea din 15 ianuarie 2013, Križan și alții, C-416/10, EU:C:2013:8, punctul 56).
- 60 În al treilea rând, în ceea ce privește pretinsa inadmisibilitate a celei de a cincea întrebări, este necesar să se arate că argumentația doamnelor Rovira Vergés și Gabriel Sabaté în această privință contrazice indicațiile furnizate de instanța de trimitere cu privire la desfășurarea, în fața instanțelor spaniole, a procedurii referitoare la persoanele căutate.
- 61 Or, în cadrul procedurii prevăzute la articolul 267 TFUE, care este întemeiată pe o separare clară a funcțiilor între instanțele naționale și Curte, instanța națională este singura competentă să constate și să aprecieze situația de fapt din litigiul principal, precum și să interpreteze și să aplice dreptul național (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iulie 2022, Volkswagen, C-134/20, EU:C:2022:571, punctul 36 și jurisprudența citată).

- 62 În al patrulea rând, situația este aceeași în ceea ce privește argumentul invocat de doamna Rovira Vergés potrivit căruia a șasea întrebare ar trebui declarată inadmisibilă pentru motivul că autoritatea judiciară de executare s-a întemeiat în speță pe informații complementare furnizate de Tribunal Supremo (Curtea Supremă), în calitatea sa de autoritate judiciară emitentă. Astfel, acesta din urmă a subliniat în mod explicit, în decizia de trimitere, că nu furnizase astfel de informații autorității judiciare de executare, dar că unul dintre membrii săi răspunsese la întrebări adresate de Ministerul Public belgian pentru a-și pregăti argumentația în cadrul unei ședințe desfășurate în cursul procedurii de executare a mandatelor europene de arestare în discuție în litigiul principal.
- 63 Pe de altă parte, contrar celor susținute de doamna Gabriel Sabaté prin intermediul celei de a șasea întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să se pronunțe nu cu privire la oportunitatea ca o autoritate judiciară de executare să formuleze o cerere de informații suplimentare, ci cu privire la existența unei obligații a acestei autorități judiciare de a formula o astfel de cerere înainte de a putea refuza executarea unui mandat european de arestare, invocând lipsa de competență a autorității judiciare emitente de a emite un mandat european de arestare și existența unui risc serios de încălcare a drepturilor fundamentale în statul membru emitent.
- 64 Or, trebuie să se considere că o asemenea chestiune privește interpretarea dreptului Uniunii. Prin urmare, Curtea este obligată să se pronunțe cu privire la aceasta.
- 65 Din cele de mai sus rezultă că primele șase întrebări sunt admisibile.

Cu privire la fond

Cu privire la prima întrebare

- 66 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretată în sensul că o autoritate judiciară de executare dispune de posibilitatea de a refuza executarea unui mandat european de arestare întemeindu-se pe un motiv de neexecutare care nu rezultă din această decizie-cadru, ci exclusiv din dreptul statului membru de executare.
- 67 Dintr-o jurisprudență constantă a Curții rezultă că Decizia-cadru 2002/584 vizează, prin introducerea unui sistem simplificat și eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală, să faciliteze și să accelereze cooperarea judiciară în scopul de a contribui la realizarea obiectivului atribuit Uniunii de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, întemeindu-se pe gradul ridicat de încredere care trebuie să existe între statele membre [Hotărârea din 29 aprilie 2021, X (Mandat european de arestare – *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punctul 37 și jurisprudența citată].
- 68 În acest scop, din decizia-cadru menționată, în special din articolul 1 alineatul (2) din aceasta, rezultă că executarea mandatului european de arestare constituie principiul, în timp ce refuzul executării este conceput ca o excepție, care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte [a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2021, X (Mandat european de arestare – *Ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punctul 46 și jurisprudența citată].

- 69 În această privință, trebuie subliniat, în primul rând, că principiul recunoașterii reciproce presupune că numai mandatele europene de arestare, în sensul articolului 1 alineatul (1) din decizia-cadru amintită, trebuie să fie executate în conformitate cu dispozițiile acesteia, ceea ce impune ca un astfel de mandat, care este calificat în dispoziția menționată drept „decizie judiciară”, să fie emis de o „autoritate judiciară” în sensul articolului 6 alineatul (1) din aceeași decizie-cadru [Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 38, precum și jurisprudența citată].
- 70 În al doilea rând, autoritatea judiciară de executare nu trebuie să dea curs unui mandat european de arestare care nu respectă cerințele minime de care depinde validitatea sa, printre care se numără cele prevăzute la articolul 8 din Decizia-cadru 2002/584 [a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 decembrie 2018, IK (Executarea unei pedepse complementare), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, punctul 43, și Hotărârea din 9 octombrie 2019, NJ (Parchetul din Viena), C-489/19 PPU, EU:C:2019:849, punctul 29].
- 71 În al treilea rând, autoritățile judiciare de executare trebuie să refuze sau pot refuza să execute un mandat european de arestare pentru motivele de neexecutare prevăzute la articolele 3, 4 și 4a din această decizie-cadru [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 mai 2019, PF (Procurorul general al Lituaniei), C-509/18, EU:C:2019:457, punctul 24 și jurisprudența citată].
- 72 În al patrulea rând, existența unui risc de încălcare a drepturilor fundamentale prevăzute la articolele 4 și 47 din cartă poate permite autorității judiciare de executare să se abțină, în mod excepțional și în urma unei examinări adecvate, să dea curs unui mandat european de arestare, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din decizia-cadru menționată [a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 83, și Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 46, precum și jurisprudența citată].
- 73 Trebuie să se constate astfel că fiecare dintre motivele reținute în jurisprudența Curții ca obligând sau autorizând autoritatea judiciară de executare să nu dea curs unui mandat european de arestare rezultă din Decizia-cadru 2002/584.
- 74 În plus, reiese din cele de mai sus că aceste motive au un domeniu de aplicare strict limitat și că nu permit, așadar, să se refuze executarea unui mandat european de arestare decât cu titlu excepțional.
- 75 Or, a admite că fiecare stat membru are posibilitatea de a adăuga la motivele menționate alte motive care să permită autorității judiciare de executare să nu dea curs unui mandat european de arestare ar fi de natură, pe de o parte, să aducă atingere aplicării uniforme a Deciziei-cadru 2002/584, condiționând aplicarea sa de norme de drept național, și, pe de altă parte, să priveze de efectivitate obligația de a executa mandatele europene de arestare prevăzută la articolul 1 alineatul (2) din această decizie-cadru, permițând, în practică, fiecărui stat membru să stabilească în mod liber sfera de aplicare a acestei obligații pentru autoritățile sale judiciare de executare.
- 76 O astfel de interpretare ar împiedica buna funcționare a sistemului simplificat și eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală instituită prin decizia-cadru menționată și, prin urmare, ar fi contrar obiectivului urmărit de aceasta, amintit la punctul 67 din prezenta hotărâre.

- 77 În speță, din decizia de trimitere reiese că instanțele belgiene au refuzat executarea mandatului european de arestare care îl viza pe domnul Puig Gordi, întemeindu-se pe articolul 4 punctul 5° din Legea privind mandatul european de arestare din 19 decembrie 2003, care prevede că executarea unui mandat european de arestare trebuie refuzată dacă există motive întemeiate să se creadă că această executare ar avea ca efect o atingere adusă drepturilor fundamentale ale persoanei în cauză, consacrate de dreptul Uniunii.
- 78 Or, o astfel de dispoziție, în măsura în care este interpretată ca având același domeniu de aplicare ca articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, nu permite refuzarea executării unui mandat european de arestare decât în cadrul vizat la punctul 72 din prezenta hotărâre și, prin urmare, nu poate fi considerată ca stabilind un motiv de neexecutare care nu provine din această decizie-cadru.
- 79 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la prima întrebare că Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretată în sensul că o autoritate judiciară de executare nu dispune de posibilitatea de a refuza executarea unui mandat european de arestare întemeindu-se pe un motiv de neexecutare care nu rezultă din această decizie-cadru, ci exclusiv din dreptul statului membru de executare. În schimb, această autoritate judiciară poate aplica o dispoziție națională care prevede că executarea unui mandat european de arestare este refuzată atunci când această executare ar conduce la o încălcare a unui drept fundamental consacrat de dreptul Uniunii, în măsura în care domeniul de aplicare al acestei dispoziții nu îl depășește pe cel al articolului 1 alineatul (3) din decizia-cadru menționată, așa cum a fost interpretat de Curte.

Cu privire la a doua întrebare

- 80 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la a treia întrebare

- 81 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatele (1) și (2), precum și articolul 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că autoritatea judiciară de executare poate verifica dacă un mandat european de arestare a fost emis de o autoritate judiciară care era competentă în acest scop și poate refuza executarea acestui mandat european de arestare atunci când apreciază că situația este diferită.
- 82 Astfel cum s-a amintit la punctul 69 din prezenta hotărâre, din articolul 1 alineatele (1) și (2) din Decizia-cadru 2002/584 rezultă că numai mandatele europene de arestare emise de o autoritate judiciară, în sensul articolului 6 alineatul (1) din această decizie-cadru, trebuie să fie executate.
- 83 Articolul 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 definește autoritatea judiciară emitentă drept autoritatea judiciară a statului membru emitent care este competentă să emită un mandat european de arestare, în conformitate cu dreptul acestui stat.
- 84 Din jurisprudența Curții rezultă că noțiunea de „autoritate judiciară” în sensul acestei dispoziții necesită o interpretare autonomă și uniformă în întreaga Uniune [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 49] și că această noțiune presupune printre altele că

autoritatea în cauză acționează în mod independent în exercitarea funcțiilor sale inerente emiterii unui mandat european de arestare [a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare de emitere), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 38].

- 85 În consecință, deși revine autorității judiciare de executare sarcina de a se asigura, înainte de executarea unui mandat european de arestare, că acesta a fost într-adevăr emis de o autoritate judiciară, în sensul articolului 6 alineatul (1) menționat, autoritatea judiciară de executare nu poate, în schimb, să verifice, în temeiul acestei dispoziții, dacă autoritatea judiciară emitentă este, în raport cu normele dreptului statului membru emitent, competentă să emită un mandat european de arestare.
- 86 Astfel, deși legiuitorul Uniunii a consacrat o noțiune autonomă și uniformă de „autoritate judiciară”, în sensul Deciziei-cadru 2002/584, el a încredințat totuși fiecărui stat membru desemnarea, în cadrul autonomiei sale procedurale, a autorităților judiciare competente să emită un mandat european de arestare [a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 noiembrie 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, punctul 31, precum și Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), C-508/18 și C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, punctul 48].
- 87 Din moment ce, ca urmare a acestei alegeri efectuate de legiuitorul Uniunii, această desemnare provine astfel exclusiv din dreptul fiecărui stat membru, revine autorităților judiciare ale statului membru emitent sarcina de a aprecia, în cadrul definit la articolul 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 și, dacă este cazul, sub controlul instanțelor naționale superioare, competența lor, în raport cu dreptul acestui stat membru, de a emite un mandat european de arestare.
- 88 Astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 74 din concluzii, a considera că aprecierea propriei competențe de către autoritatea judiciară emitentă poate, ulterior, să fie controlată de autoritatea judiciară de executare ar însemna ca această din urmă autoritate să fie investită cu o funcție generală de control al deciziilor procedurale adoptate în statul membru emitent, ceea ce ar contraveni principiului recunoașterii reciproce, care constituie, potrivit considerentului (6) al Deciziei-cadru 2002/584, piatra de temelie a cooperării judiciare.
- 89 În consecință, trebuie să se răspundă la a treia întrebare că articolul 1 alineatele (1) și (2), precum și articolul 6 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că autoritatea judiciară de executare nu poate verifica dacă un mandat european de arestare a fost emis de o autoritate judiciară care era competentă în acest scop și nu poate refuza executarea acestui mandat european de arestare atunci când apreciază că situația este diferită.

Cu privire la a patra întrebare litera c) și la a cincea întrebare

- 90 Cu titlu introductiv, trebuie arătat, pe de o parte, că a patra întrebare litera c) privește, în general, elementele de care autoritatea judiciară de executare trebuie să dispună pentru a refuza executarea unui mandat european de arestare pentru motivul că această executare ar conduce la un risc de încălcare a drepturilor fundamentale în statul membru emitent, ceea ce justifică examinarea în primul rând a acestei subîntrebări.
- 91 Pe de altă parte, în pofida formulării generale a respectivei subîntrebări, din decizia de trimitere reiese că Tribunal Supremo (Curtea Supremă) ridică, mai exact, problema pertinentei, în vederea executării menționate, a unui presupus risc ca persoana care face obiectul acestui mandat

europăean de arestare să fie, în urma predării sale către acest stat membru, expusă unei încălcări a articolului 47 al doilea paragraf din cartă, în măsura în care această persoană ar fi judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop.

- 92 În aceste condiții, este necesar să se considere că, prin intermediul celei de a patra întrebări litera c) și al celei de a cincea întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare chemată să decidă cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare poate refuza executarea acestuia din urmă atunci când apreciază că persoana menționată este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, deși persoana respectivă a avut posibilitatea de a se prevala de drepturile sale fundamentale în fața instanțelor din statul membru emitent pentru a contesta competența autorității judiciare emitente și acest mandat european de arestare.
- 93 Trebuie amintit că atât principiul încrederii reciproce între statele membre, cât și principiul recunoașterii reciproce, care are la bază el însuși încrederea reciprocă dintre acestea din urmă, au în dreptul Uniunii o importanță fundamentală, având în vedere că permit crearea și menținerea unui spațiu fără frontiere interioare. Mai concret, principiul încrederii reciproce impune, îndeosebi în ceea ce privește spațiul de libertate, securitate și justiție, fiecăruia dintre aceste state să considere, mai puțin în situații excepționale, că toate celelalte state membre respectă dreptul Uniunii și în special drepturile fundamentale recunoscute de acest drept [Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 40, precum și jurisprudența citată].
- 94 Astfel, atunci când pun în aplicare dreptul Uniunii, statele membre pot fi ținute, în temeiul acestuia, să prezume respectarea drepturilor fundamentale de către celelalte state membre, așa încât sunt lipsite nu numai de posibilitatea de a pretinde din partea unui alt stat membru un nivel național de protecție a drepturilor fundamentale mai ridicat decât cel asigurat de dreptul Uniunii, ci și, mai puțin în situații excepționale, de posibilitatea de a verifica dacă acest alt stat membru a respectat efectiv, într-un caz concret, drepturile fundamentale garantate de Uniune [Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 41, precum și jurisprudența citată].
- 95 În aceste condiții, gradul ridicat de încredere dintre statele membre pe care se bazează mecanismul mandatului european de arestare se întemeiază pe premisa potrivit căreia instanțele penale din alte state membre care, ca urmare a executării unui mandat european de arestare, vor trebui să efectueze procedura de urmărire penală sau de executare a unei pedepse ori a unei măsuri de siguranță privative de libertate, precum și procedura penală pe fond îndeplinesc cerințele inerente dreptului fundamental la un proces echitabil, garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă. Acest drept fundamental are astfel o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune ale statelor membre prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept [Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 45, precum și jurisprudența citată].

- 96 În aceste condiții, deși revine înainte de toate fiecărui stat membru, pentru a garanta deplina aplicare a principiilor încrederii și recunoașterii reciproce care susțin funcționarea acestui mecanism, sarcina de a asigura, sub controlul final al Curții, protejarea cerințelor inerente dreptului fundamental menționat, abținându-se de la orice măsură susceptibilă să îi aducă atingere, existența unui risc real ca persoana care face obiectul unui mandat european de arestare să sufere, în cazul predării către autoritatea judiciară emitentă, o încălcare a acestui drept fundamental poate să permită autorității judiciare de executare, astfel cum s-a amintit la punctul 72 din prezenta hotărâre, să se abțină, în mod excepțional, să dea curs acestui mandat european de arestare, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 [Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 46, precum și jurisprudența citată].
- 97 În această privință, rezultă din jurisprudența Curții că, atunci când autoritatea judiciară de executare chemată să decidă cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare dispune de elemente care tind să demonstreze existența unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional din statul membru emitent, autoritatea menționată trebuie să verifice în mod concret și precis dacă, având în vedere situația personală a acestei persoane, natura infracțiunii pentru care ea este urmărită și contextul factual care stau la baza mandatului european de arestare, există motive serioase și temeinice de a crede că persoana respectivă va fi expusă unui asemenea risc în cazul predării către acest din urmă stat membru [a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 52, precum și Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 50].
- 98 În ceea ce privește aplicabilitatea acestei examinări în două etape la motivul refuzului executării unui mandat european de arestare care face obiectul celei de a patra întrebări litera c), trebuie amintit că autoritatea judiciară de executare este obligată printre altele să efectueze o astfel de examinare pentru a aprecia dacă, în cazul predării persoanei în cauză către statul membru emitent, aceasta din urmă este expusă unui risc real de încălcare a dreptului său fundamental la un proces echitabil în fața unei instanțe constituite în prealabil prin lege, consacrat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 66].
- 99 Or, rezultă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la articolul 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, care trebuie luată în considerare în cadrul interpretării articolului 47 din cartă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 octombrie 2021, Openbaar Ministerie (Dreptul de a fi ascultat de autoritatea judiciară de executare), C-428/21 PPU și C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, punctul 64], că competența unei instanțe de a soluționa o cauză, în temeiul normelor naționale aplicabile, implică cerința unei „instanț[e] [...] instituit[e] prin lege”, în sensul articolului 6 alineatul (1) din această convenție (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 20 iulie 2006, Sokurenko și Strygun împotriva Ucrainei, CE:ECHR:2006:0720JUD002945804, punctele 26-29, precum și Curtea EDO, 1 decembrie 2020, Guðmundur Andri Ástráðsson împotriva Islandei, CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, punctele 217 și 223).

- 100 În special, nu poate fi considerată o instanță instituită de lege, în sensul articolului 6 alineatul (1) menționat, o curte supremă națională care statuează în primă și în ultimă instanță cu privire la o cauză penală fără a dispune de un temei juridic expres care să îi confere competența de a judeca toți inculpații (a se vedea în acest sens Curtea EDO, 22 iunie 2000, Coëme și alții împotriva Belgiei, CE:ECHR:2000:0622JUD003249296, punctele 107-110, precum și Curtea EDO, 2 iunie 2005, Claes și alții împotriva Belgiei, CE:ECHR:2005:0602JUD004682599, punctele 41-44).
- 101 În aceste condiții, dacă autoritatea judiciară de executare nu poate, astfel cum reiese din răspunsul la a treia întrebare, să verifice competența autorității judiciare emitente, din moment ce persoana care face obiectul unui mandat european de arestare susține că va fi, în urma predării sale către statul membru emitent, expusă la o încălcare a articolului 47 al doilea paragraf din cartă, în măsura în care ar fi judecată în acest stat de o instanță lipsită de competență în acest scop, revine, în schimb, autorității judiciare de executare, să aprecieze temeinicia acestei afirmații în cadrul examinării în două etape menționate la punctul 97 din prezenta hotărâre.
- 102 În ceea ce privește conținutul acestei examinări, este necesar să se arate că, în cadrul unei prime etape, autoritatea judiciară de executare a mandatului european de arestare în cauză trebuie să stabilească dacă există elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător prin care se urmărește să se demonstreze existența unui risc real de încălcare, în statul membru emitent, a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, legat în special de o nerespectare a cerinței privind instanța instituită prin lege, ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în acest stat membru sau a unor deficiențe care afectează un grup de persoane identificabil în mod obiectiv de care ar aparține persoana în cauză [a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 89, precum și Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 67].
- 103 În contextul afirmațiilor referitoare la riscul ca persoana care face obiectul unui mandat european de arestare să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, pentru a stabili dacă astfel de deficiențe sunt dovedite, autoritatea judiciară de executare trebuie să efectueze o apreciere globală a funcționării sistemului jurisdicțional al statului membru emitent în raport cu cerința unei instanțe constituite prin lege [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 77]. Această autoritate judiciară va trebui să considere că deficiențele respective sunt dovedite dacă din aprecierea globală reiese că inculpații sunt, în general, privați, în acest stat membru, de o cale de atac efectivă care permite controlul competenței instanței penale chemate să îi judece, sub forma unei examinări a propriei competențe de către această instanță sau sub forma unei căi de atac formulate în fața unei alte instanțe.
- 104 În această privință, în măsura în care afirmațiile referitoare la lipsa de competență a unei instanțe a statului membru emitent de a judeca persoana care face obiectul unui mandat european de arestare nu se confundă cu o contestare a competenței autorității judiciare emitente sau a condițiilor de emitere a mandatului european de arestare respectiv, împrejurarea că această din urmă competență sau că aceste condiții pot fi contestate sau au fost contestate efectiv în procedura în cauză, în fața instanțelor acestui stat membru, nu poate fi considerată, ca atare, ca având un caracter decisiv pentru a statua cu privire la executarea mandatului european de arestare în cauză.

- 105 Cu toate acestea, desfășurarea procedurilor referitoare la mandatul european de arestare în fața instanțelor statului membru emitent trebuie, în măsura în care oferă indicații cu privire la practicile acestor instanțe și cu privire la interpretarea lor privind normele naționale relevante, să fie luată în considerare de autoritatea judiciară de executare în aprecierea globală a desfășurării previzibile a procedurii penale consecutive predării unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare (a se vedea prin analogie Hotărârea din 15 octombrie 2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, punctul 80 și jurisprudența citată), în special într-o situație precum cea din litigiul principal, în care, potrivit dreptului statului membru respectiv, aceeași instanță este, în principiu, chemată să exercite funcțiile de autoritate judiciară emitentă și de instanță de judecată.
- 106 În cadrul unei a doua etape, autoritatea judiciară de executare trebuie să verifice în mod concret și precis în ce măsură deficiențele constatate în cadrul primei etape de examinare menționate la punctul 97 din prezenta hotărâre pot avea un impact asupra procedurilor la care va fi supusă persoana care face obiectul unui mandat european de arestare și dacă, având în vedere situația personală a acestei persoane, natura infracțiunii pentru care ea este urmărită și contextul factual în care se înscrie emiterea acestui mandat european de arestare, există motive serioase și întemeiate de a crede că persoana în cauză va fi expusă unui risc real de încălcare a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă în cazul predării către acest stat membru [a se vedea în acest sens, Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 55, precum și Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 53].
- 107 Atunci când, potrivit afirmațiilor persoanei vizate, respectivul risc rezultă din faptul că, în caz de predare, ea ar putea fi judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, existența unui asemenea risc va putea fi constatată numai dacă, având în vedere normele privind competența și procedura judiciară aplicabile în statul membru emitent, este vădită lipsa de competență a instanței susceptibile de a fi sesizată cu procedura referitoare la această persoană în statul membru în cauză.
- 108 Astfel, în timp ce o asemenea lipsă de competență ar fi de natură să ridice preocupări legitime, în special în ceea ce privește imparțialitatea instanței în cauză, precum și să împiedice predarea persoanei respective, o divergență în ceea ce privește domeniul de aplicare precis al acestor norme între autoritățile judiciare ale statului membru emitent și cele ale statului membru de executare nu poate constitui în mod valabil temeiul unei asemenea constatări.
- 109 În sfârșit, din moment ce din decizia de trimitere reiese că Tribunal Supremo (Curtea Supremă) ridică în special problema posibilității unei autorități judiciare de executare de a refuza executarea unui mandat european de arestare ca urmare a unui risc de încălcare a articolului 47 al doilea paragraf din cartă, fără să fi constat existanța unor deficiențe sistemice sau generalizate în statul membru emitent, trebuie amintit că cele două etape ale examinării menționate la punctul 97 din prezenta hotărâre implică o analiză pe baza unor criterii diferite a informațiilor obținute, astfel încât aceste etape nu pot fi confundate [a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente), C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 56].

- 110 În această privință, din jurisprudența Curții rezultă că constatarea de către autoritatea judiciară de executare a existenței unor elemente care dovedesc existența unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru emitent nu poate justifica refuzul acestei autorități de a executa un mandat european de arestare fără a efectua a doua etapă a examinării menționate la punctul 97 din prezenta hotărâre [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, *Openbaar Ministerie* (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 81].
- 111 De asemenea, atunci când o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că este expusă unui risc de încălcare a articolului 47 al doilea paragraf din cartă pentru motivul că va fi judecată de o instanță a statului membru emitent care este lipsită de competență în acest scop, dar autoritatea judiciară de executare consideră că elementele de care dispune nu constituie elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător prin care se urmărește să se demonstreze existența unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al acestui stat membru sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana în cauză, autoritatea respectivă nu poate refuza executarea mandatului european de arestare pentru motivul invocat de persoana în cauză.
- 112 Astfel, trebuie subliniat că, atunci când ordinea juridică a statului membru emitent prevede căi de atac care permit controlul competenței instanței chemate să judece o persoană predată în urma executării unui mandat european de arestare, sub forma unei examinări a propriei competențe de către această instanță sau sub forma unei căi de atac formulate în fața unei alte instanțe, riscul ca această persoană să fie judecată de o instanță a acestui stat membru care este lipsită de competență în acest scop poate fi, în principiu, evitat prin exercitarea de către persoana respectivă a acestor căi de atac.
- 113 În plus, având în vedere natura încălcării articolului 47 al doilea paragraf din cartă de care se prevalează o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare și care se află într-o situație precum cea vizată de a patra întrebare litera c), trebuie să se constate că exercitarea unor asemenea căi de atac trebuie să permită, în măsura în care acestea sunt efective, să se evite însăși apariția acestei încălcări sau, în orice caz, a unui prejudiciu ireparabil care decurge din aceasta din urmă.
- 114 Or, în lipsa unor elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător, de natură să demonstreze existența unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru emitent sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana în cauză, nu există un motiv valabil pentru autoritatea judiciară de executare să prezume că acele căi de atac care sunt menționate la punctul 112 din prezenta hotărâre lipsesc sau sunt ineficiente, întrucât această autoritate judiciară este, dimpotrivă, obligată, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 116 din concluzii, să își întemeieze analiza pe existența și eficacitatea acestor căi de atac, în conformitate cu principiul încrederii reciproce.
- 115 Încrederea care trebuie astfel acordată instanțelor din statul membru emitent constituie de altfel corolarul principiului, amintit la punctul 54 din prezenta hotărâre, potrivit căruia garantarea respectării drepturilor fundamentale ale unei persoane vizate de un mandat european de arestare ține în primul rând de responsabilitatea acestui stat membru.

- 116 În lipsa unei asemenea încrederi, autoritatea judiciară de executare ar fi pusă în situația ca, din momentul în care este sesizată cu afirmații precum cele în discuție în litigiul principal, să efectueze un control al aplicării de către instanțele din statul membru emitent a propriilor norme privind competența și procedura judiciară într-un caz individual, ceea ce, astfel cum s-a arătat la punctul 88 din prezenta hotărâre, ar fi contrar principiului recunoașterii reciproce care stă la baza Deciziei-cadru 2002/584. Or, rezultă din jurisprudența constantă a Curții că această decizie-cadru, citită în lumina dispozițiilor cartei, nu poate fi interpretată astfel încât să repună în discuție efectivitatea sistemului de cooperare judiciară între statele membre [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 47].
- 117 Interpretarea care precedă permite astfel să se garanteze că examinarea de către autoritatea judiciară de executare a respectării dreptului prevăzut la articolul 47 al doilea paragraf din cartă de către instanțele din statul membru emitent nu poate, conform jurisprudenței Curții, să fie avută în vedere decât în împrejurări excepționale [a se vedea în acest sens Avizul 2/13 (Aderarea Uniunii la CEDO), din 18 decembrie 2014, EU:C:2014:2454, punctul 191].
- 118 Această interpretare este de asemenea de natură să asigure luarea în considerare, pe lângă garanțiile care decurg, pentru persoana care face obiectul unui mandat european de arestare, din articolul 47 din cartă, a altor interese, precum necesitatea de a respecta, dacă este cazul, drepturile fundamentale ale victimelor infracțiunilor în cauză [a se vedea prin analogie Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctele 60-63].
- 119 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la a patra întrebare litera c) și la a cincea întrebare că articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretat în sensul că autoritatea judiciară de executare chemată să decidă cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare nu poate refuza executarea acestuia din urmă pentru motivul că persoana respectivă este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, cu excepția cazului în care,
- pe de o parte, această autoritate judiciară dispune de elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător care dovedesc existența unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru emitent sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana în cauză, în raport cu cerința unei instanțe instituite prin lege, care implică faptul că justițiabilii în cauză sunt, în general, privați, în acest stat membru, de o cale de atac efectivă care să permită controlul competenței instanței penale chemate să îi judece, și
 - pe de altă parte, autoritatea judiciară menționată constată că, în împrejurările specifice ale cauzei în discuție, există motive serioase și întemeiate de a crede că, ținând seama printre altele de elementele furnizate de persoana care face obiectul acestui mandat european de arestare, referitoare la situația sa personală, la natura infracțiunii pentru care aceasta este urmărită penal, la contextul factual în care se înscrie mandatul european de arestare menționat sau la orice altă împrejurare pertinentă, instanța susceptibilă de a fi sesizată cu procedura referitoare la această persoană în statul membru de emitere este în mod vădit lipsită de competență în acest scop.

120 Împrejurarea că persoana în cauză a avut posibilitatea de a se prevala de drepturile sale fundamentale în fața instanțelor din statul membru emitent pentru a contesta competența autorității judiciare emitente și mandatul european de arestare care o vizează nu are o importanță decisivă în această privință.

Cu privire la a patra întrebare literele a) și b)

121 Prin intermediul celei de a patra întrebări literele a) și b), instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretat în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, existența unui raport al GLDA poate justifica, în sine, refuzul autorității judiciare de executare de a executa mandatul european de arestare sau, în caz contrar, poate fi luată în considerare de autoritatea judiciară respectivă pentru a decide dacă trebuie să refuze executarea mandatului european de arestare în cauză pentru motivul invocat de persoana respectivă.

122 Din răspunsul dat la a patra întrebare litera c) rezultă că executarea unui mandat european de arestare nu poate fi refuzată pentru motivul că persoana vizată de acesta este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop decât în măsura în care autoritatea judiciară de executare constată, pe de o parte, existența unui risc real de încălcare, în statul membru emitent, a dreptului fundamental la un proces echitabil garantat la articolul 47 al doilea paragraf din cartă din cauza unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru respectiv sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana respectivă și, pe de altă parte, din cauza unei lipse vădite de competență a instanței susceptibile de a fi chemată să soluționeze procedura referitoare la persoana respectivă în același stat membru.

123 Din moment ce o astfel de concluzie trebuie să se întemeieze atât pe elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător referitoare la funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru emitent, cât și pe o analiză concretă și precisă a situației individuale a persoanei căutate, un raport al GLDA care, potrivit indicațiilor furnizate de instanța de trimitere, nu privește în mod direct această situație nu poate fi suficient pentru a justifica refuzul executării unui mandat european de arestare care vizează această persoană.

124 Cu toate acestea, reiese din jurisprudența Curții că elementele obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător pe care autoritatea judiciară de executare trebuie să se întemeieze pentru a finaliza prima etapă a examinării menționate la punctul 97 din prezenta hotărâre pot rezulta printre altele din hotărâri judecătorești internaționale, precum hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului, din hotărâri judecătorești ale instanțelor din statul membru emitent, precum și din decizii, din rapoarte și din alte documente întocmite de organele Consiliului Europei sau care fac parte din sistemul Organizației Națiunilor Unite (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2016, Aranyosi și Căldăraru, C-404/15 și C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punctul 89).

125 Prin urmare, dat fiind că mandatul GLDA este rezultatul Rezoluțiilor 15/18, 20/16 și 33/30 ale Consiliului pentru drepturile omului al Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, care a fost el însuși creat prin Rezoluția 60/251 a Adunării Generale a ONU din 15 martie 2006, un

raport întocmit de GLDA poate face parte dintre elementele care pot fi luate în considerare în cadrul primei etape a acestei examinări, fără însă ca autoritatea judiciară de executare să fie ținută de concluziile care figurează în acest raport.

- 126 În consecință, este necesar să se răspundă la a patra întrebare literale a) și b) că articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă trebuie interpretat în sensul că, într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, existența unui raport al GLDA care nu se referă direct la situația acestei persoane nu poate justifica, în sine, refuzul autorității judiciare de executare de a executa mandatul european de arestare în cauză, dar un astfel de raport poate, în schimb, să fie luat în considerare de către autoritatea judiciară respectivă, printre alte elemente, în vederea evaluării existenței unor deficiențe sistemice sau generale în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru în cauză sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana respectivă.

Cu privire la a șasea întrebare

- 127 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că a șasea întrebare privește posibilitatea de a refuza executarea unui mandat european de arestare fie pentru motivul că autoritatea judiciară emitentă nu are competența de a emite mandatul european de arestare în cauză, fie pentru că persoana care face obiectul acestuia din urmă este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop.
- 128 Întrucât din răspunsul dat la a treia întrebare rezultă că primul dintre aceste două motive nu poate, în orice caz, să justifice refuzul de a executa un mandat european de arestare, este necesar să se examineze a șasea întrebare numai în măsura în care privește al doilea dintre motivele menționate.
- 129 Prin urmare, trebuie să se considere că, prin intermediul acestei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că se opune ca autoritatea judiciară de executare să refuze executarea unui mandat european de arestare pentru motivul că persoana care face obiectul acestuia este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, fără să fi solicitat în prealabil autorității judiciare emitente informații suplimentare.
- 130 Articolul 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584 prevede că, în cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă predarea, aceasta solicită furnizarea de urgență a unor informații suplimentare necesare.
- 131 În plus, din jurisprudența Curții reiese că, în special pentru a garanta că funcționarea mandatului european de arestare nu va fi paralizată, obligația de cooperare loială, prevăzută la articolul 4 alineatul (3) primul paragraf TUE, trebuie să stea la baza dialogului dintre autoritățile judiciare de executare și cele emitente. Din principiul cooperării loiale rezultă în special că statele membre se respectă și se ajută reciproc în îndeplinirea misiunilor care decurg din tratate [Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 48, precum și jurisprudența citată].

- 132 În acest scop, autoritățile judiciare emitente și de executare trebuie să utilizeze pe deplin instrumentele prevăzute în special la articolul 8 alineatul (1) și la articolul 15 din Decizia-cadru 2002/584, astfel încât să favorizeze încrederea reciprocă aflată la baza acestei cooperări [a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent), C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 49, precum și jurisprudența citată].
- 133 În acest context, trebuie amintit că, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 107 din prezenta hotărâre, autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare pentru motivul că persoana vizată de acesta este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop decât cu condiția, printre altele, ca autoritatea judiciară de executare în cauză să fi constatat că, având în vedere normele privind competența și procedura judiciară aplicabile în statul membru emitent, este vădită lipsa de competență a instanței susceptibile de a fi sesizată cu procedura referitoare la această persoană în statul membru în cauză.
- 134 Din moment ce o astfel de constatare se întemeiază în mod necesar pe o analiză a dreptului statului membru emitent, autoritatea judiciară de executare nu poate, fără a încălca principiul cooperării loiale, să efectueze această constatare fără să fi solicitat în prealabil autorității judiciare emitente informații privind aceste norme.
- 135 Cu toate acestea, trebuie subliniat că din răspunsul dat la a patra întrebare litera c) rezultă că o astfel de cerere nu se justifică în cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că nu dispune de elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător care să permită stabilirea existenței unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al acestui stat membru sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana în cauză. Astfel, într-un asemenea caz, această autoritate judiciară nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare întemeindu-se pe lipsa vădită de competență a instanței susceptibile de a fi chemată să judece persoana în cauză.
- 136 În consecință, trebuie să se răspundă la a șasea întrebare că articolul 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretat în sensul că se opune ca autoritatea judiciară de executare să refuze executarea unui mandat european de arestare pentru motivul că persoana care face obiectul acestuia este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, fără să fi solicitat în prealabil autorității judiciare emitente informații suplimentare.

Cu privire la a șaptea întrebare

- 137 Instanța de trimitere precizează că solicită Curții un răspuns la a șaptea întrebare dacă din răspunsurile la primele șase întrebări rezultă că, în împrejurările din cauza principală, Decizia-cadru 2002/584 se opune refuzului predării unei persoane pe baza motivelor menționate în aceste întrebări.
- 138 Întrucât articolul 267 TFUE nu abilitază Curtea să aplice normele dreptului Uniunii la o speță determinată (a se vedea în acest sens hotărârea din 14 mai 2020, Bouygues travaux publics și alții, C-17/19, EU:C:2020:379, punctul 51, precum și jurisprudența citată), trebuie să se răspundă la a șaptea întrebare, fără a se aduce atingere aprecierii de către instanțele competente a posibilității de a executa mandatele europene de arestare emise de instanța de trimitere în cauza principală.

- 139 Prin intermediul celei de a șaptea întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretată în sensul că se opune emiterii mai multor mandate europene de arestare succesive împotriva unei persoane căutate în vederea obținerii predării sale de către un stat membru după ce executarea unui prim mandat european de arestare care viza persoana respectivă a fost refuzată de statul membru în cauză.
- 140 În această privință, trebuie arătat de la bun început că nicio dispoziție din Decizia-cadru 2002/584 nu exclude emiterea mai multor mandate europene de arestare succesive împotriva unei persoane, inclusiv atunci când executarea unui prim mandat european de arestare care viza această persoană a fost refuzată.
- 141 În plus, o astfel de emiteră se poate dovedi necesară, în special după ce elementele care au împiedicat executarea unui mandat european de arestare precedent au fost înlăturate sau, atunci când decizia de a refuza executarea mandatului european de arestare respectiv nu era conformă cu dreptul Uniunii, pentru a încheia procedura de predare a unei persoane căutate și pentru a favoriza astfel, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 137 din concluzii, realizarea obiectivului de combatere a impunității urmărit de această decizie-cadru.
- 142 În schimb, pe de o parte, rezultă din jurisprudența Curții că emiterea unui mandat european de arestare a cărui executare ar conduce la o încălcare a articolului 47 din cartă și ar trebui, în condițiile prezentate în jurisprudența constantă a Curții, să fie refuzată de autoritatea judiciară de executare nu este compatibilă cu principiile încrederii reciproce și cooperării loiale (a se vedea prin analogie Hotărârea din 11 noiembrie 2021, Gavanozov II, C-852/19, EU:C:2021:902, punctul 60).
- 143 Prin urmare, în lipsa unei schimbări a împrejurărilor, o autoritate judiciară emitentă nu poate să emită un nou mandat european de arestare împotriva unei persoane după ce o autoritate judiciară de executare a refuzat să dea curs unui mandat european de arestare precedent emis împotriva acelei persoane, în conformitate cu ceea ce îi impunea articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din cartă.
- 144 Pe de altă parte, întrucât, după cum s-a arătat la punctul 54 din prezenta hotărâre, emiterea unui mandat european de arestare poate avea ca rezultat arestarea persoanei care face obiectul acestuia și, prin urmare, este de natură să aducă atingere libertății individuale a acesteia din urmă, revine autorității judiciare care are în vedere emiterea unui mandat european de arestare să examineze dacă, în lumina specificităților cauzei, emiterea menționată are un caracter proporțional [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 mai 2019, PF (Procurorul General al Lituaniei), C-509/18, EU:C:2019:457, punctul 49, și Hotărârea din 13 ianuarie 2021, MM, C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, punctul 64].
- 145 În cadrul unei astfel de examinări, revine în special acestei autorități judiciare sarcina de a ține seama de natura și de gravitatea infracțiunii pentru care este urmărită persoana căutăată, de consecințele asupra acestei persoane ale mandatului sau ale mandatelor europene de arestare emise anterior împotriva sa sau de perspectivele de executare a unui eventual nou mandat european de arestare.
- 146 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la a șaptea întrebare că Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretată în sensul că nu se opune emiterii mai multor mandate europene de arestare succesive împotriva unei persoane căutate în vederea obținerii predării sale de către un stat membru după ce executarea unui prim mandat european de arestare care viza această

persoană a fost refuzată de statul membru respectiv, în măsura în care executarea unui nou mandat european de arestare nu ar conduce la o încălcare a articolului 1 alineatul (3) din decizia-cadru menționată și emiterea acestui din urmă mandat european de arestare ar avea un caracter proporțional.

Cu privire la cheltuielile de judecată

147 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

1) Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009,

trebuie interpretată în sensul că

o autoritate judiciară de executare nu dispune de posibilitatea de a refuza executarea unui mandat european de arestare întemeindu-se pe un motiv de neexecutare care nu rezultă din Decizia-cadru 2002/584, ci exclusiv din dreptul statului membru de executare. În schimb, această autoritate judiciară poate aplica o dispoziție națională care prevede că executarea unui mandat european de arestare este refuzată atunci când această executare ar conduce la o încălcare a unui drept fundamental consacrat de dreptul Uniunii, în măsura în care domeniul de aplicare al acestei dispoziții nu îl depășește pe cel al articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată, așa cum a fost interpretat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

2) Articolul 1 alineatele (1) și (2), precum și articolul (6) alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299,

trebuie interpretate în sensul că

autoritatea judiciară de executare nu poate verifica dacă un mandat european de arestare a fost emis de o autoritate judiciară care era competentă în acest scop și nu poate refuza executarea acestui mandat european de arestare atunci când apreciază că situația este diferită.

3) Articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,

trebuie interpretat în sensul că

autoritatea judiciară de executare chemată să decidă cu privire la predarea unei persoane care face obiectul unui mandat european de arestare nu poate refuza executarea acestuia din urmă pentru motivul că persoana respectivă este în pericol ca,

în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, cu excepția cazului în care,

- pe de o parte, această autoritate judiciară dispune de elemente obiective, fiabile, precise și actualizate în mod corespunzător care dovedesc existența unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru emitent sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana în cauză, în raport cu cerința unei instanțe instituite prin lege, care implică faptul că justițiabilii în cauză sunt, în general, privați, în acest stat membru, de o cale de atac efectivă care să permită controlul competenței instanței penale chemate să îi judece, și
- pe de altă parte, autoritatea judiciară menționată constată că, în împrejurările specifice ale cauzei în discuție, există motive serioase și întemeiate de a crede că, ținând seama printre altele de elementele furnizate de persoana care face obiectul acestui mandat european de arestare, referitoare la situația sa personală, la natura infracțiunii pentru care aceasta este urmărită penal, la contextul factual în care se înscrie mandatul european de arestare menționat sau la orice altă împrejurare pertinentă, instanța susceptibilă de a fi sesizată cu procedura referitoare la această persoană în statul membru de emiteră este în mod vădit lipsită de competență în acest scop.

Împrejurarea că persoana în cauză a avut posibilitatea de a se prevala de drepturile sale fundamentale în fața instanțelor din statul membru emitent pentru a contesta competența autorității judiciare emitente și mandatul european de arestare care o vizează nu are o importanță decisivă în această privință.

- 4) Articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, coroborat cu articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale

trebuie interpretat în sensul că

într-o situație în care o persoană care face obiectul unui mandat european de arestare susține că este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, existența unui raport al Grupului de Lucru privind Detenția Arbitrară care nu se referă direct la situația acestei persoane nu poate justifica, în sine, refuzul autorității judiciare de executare de a executa mandatul european de arestare în cauză, dar un astfel de raport poate, în schimb, să fie luat în considerare de către autoritatea judiciară respectivă, printre alte elemente, în vederea evaluării existenței unor deficiențe sistemice sau generale în ceea ce privește funcționarea sistemului jurisdicțional al statului membru în cauză sau a unor deficiențe care afectează protecția jurisdicțională a unui grup de persoane identificabil în mod obiectiv din care ar face parte persoana respectivă.

- 5) Articolul 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299,

trebuie interpretat în sensul că

se opune ca autoritatea judiciară de executare să refuze executarea unui mandat european de arestare pentru motivul că persoana care face obiectul acestuia este în pericol ca, în urma predării sale către statul membru emitent, să fie judecată de o instanță lipsită de competență în acest scop, fără să fi solicitat în prealabil autorității judiciare emitente informații suplimentare.

6) Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299, trebuie interpretată în sensul că

nu se opune emiterii mai multor mandate europene de arestare succesive împotriva unei persoane căutate în vederea obținerii predării sale de către un stat membru după ce executarea unui prim mandat european de arestare care viza această persoană a fost refuzată de statul membru respectiv, în măsura în care executarea unui nou mandat european de arestare nu ar conduce la o încălcare a articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a fost modificată, și emiterea acestui din urmă mandat european de arestare ar avea un caracter proporțional.

Semnături